

“Reinicien” l’elefant blanc

written by Pau Miserachs | 14 d'agost de 2020

Pilar Urbano explica en el seu llibre sobre la desmemòria que Joan Carles I estava implicat en el cop d'estat que creien havia de reconduir la política espanyola, perquè entenien que Adolfo Suárez havia obert massa la mànegua. Joan Carles era l'elefant blanc de què parlaven els generals alçats.

La monarquia de Joan Carles I va sobreviure al 23F aprofitant el silenci dels militars implicats que van resultar jutjats i condemnats per rebel·lió. El rei va sortir blanquejat i indemne d'aquella aventura, i es va convertir, com diu Jordi Amat, en la pedra de toc de la transició i la garantia de la democràcia.

Aquest avantatge li ha durat més de quaranta anys, i dilluns passat el diari *La Razón* publicava una curiosa enquesta de NC Report en la qual el 71,3% dels espanyols valoren “bé o molt bé la decisió de Joan Carles de sortir del país”. És un problema d'incultura política o de gent addicta a la corrupció i el frau fiscal?

La resposta és sorprenent s'interpreti com s'interpreti, perquè és incomprendible que no es prioritzi saber la veritat de la disponibilitat de diners efectuada per l'emèrit. No ens podem creure que els enquestats donin per bo que un rei aprofiti per fer fortuna utilitzant el càrrec institucional.

Això ha passat perquè s'ha degradat la seva conducta i el seu entorn li ha permès. També la ciutadania amb el seu silenci. Però la reforma política també va quedar incompleta perquè no va interessar als seus assessors anar més enllà en el procés de democratització de les institucions per la via evolutiva. Joan Carles fou l'expressió del canvi sense ruptura. L'oposició democràtica va quedar ben aviat diluïda i atrapada pel sistema.

Però aquest rei a títol de successor del dictador no va fer cap pas de reconciliació amb els vencedors sacrificats ni va condemnar els crims del franquisme. Ja li anava bé una constitució que el legitimava i mantenia Espanya com unitat del "destino en lo universal", sense dret a discutir si estava bé o no.

Les enquestes valoren positivament el paper del rei durant la transició i no es discuteix la monarquia. Fa la sensació que les enquestes confirmen la posició de la monarquia parlamentària actual i no es discuteix el nou rei Felip VI que un 65,6% valora positivament.

És evident que l'enquesta no reflecteix el que es pensa de l'actuació del nou rei en el cas català ni de les reivindicacions catalanes no ateses, perquè la valoració positiva només es proposa prestigiar la institució i la persona que l'encarna, ridiculitzant els que pensen el contrari.

Per adobar el resultat favorable a la monarquia, l'enquesta de *La Razón* afegeix que més de la meitat dels espanyols, un 50,8%, no dona suport a la celebració d'un referèndum sobre monarquia o república. El mateix director de *La Razón*, Francisco Marhuenda, s'agafa al resultat de l'enquesta i diu que el somni de la tercera república és un despropòsit sense base política i social, si bé no amaga que existeix un planter republicà entre la gent jove.

El director del diari *La Razón* opta per la solució més fàcil de dir que les experiències republicanes han estat un fracàs a Espanya pel sectarisme i el fanatisme dels republicans. Però si això és discutible, silencia el que va significar el nou estat totalitari creat per Franco que va comportar quaranta anys de dictadura.

Parlar d'interpretació antihistòrica referint-se als republicans que somien amb la república i els seus valors no

és més que intentar crear una cortina de fum per justificar la "unidad de destino en lo universal" inventada per la dictadura i presentar la monarquia com a garant del progrés i la llibertat que diu la Constitució, amb la qual es nega el dret dels catalans a la independència.